

HEBREOS

Ra sɔcuɑ bi 'bɛnba yɥ 'yɛc'yɛi, yɥ israel, ngue na ya ra hebreo ɥ

Bin 'yuse Oja nangue'a rá Ts'unt'ɥ

¹ Nu'bɥ maya'bɥ thofo 'dahmi ts'ɥ bɥ í 'yu'a rán 'yomfɛni Oja, nɛ 'dahma 'dan'yo bɥ á xi'ɥ yú pɔngahya. Nɛ gue'ɥ bi xi a mam bombɔtahɥ ɥ, gue dyɥ israelhɥ.

² Pɛ nuya rán zɛgui yɥ pa ya, bi jajɥ ga pɔhmbɥ xɥn ho Oja ya nangue rá Ts'unt'ɥ bi zɔcuɑ dí 'bɥhmbɥ. Nɛ gueɛ a rá Ts'unt'ɥ í 'yɔt' Oja gátho yɥ ximhäi, nɛ bi zänni dim Hmu 'be'a gátho i ja.

³ Nɛ ní 'yɛpɥ bí 'bɥ Oja rá Ts'unt'ɥ tengu'bɥ rá thai ra hyadi, gue'a di jajɥ ga pɔhmbɥ a rán ho Oja. Nɛ tengu 'bɥ ra sello, 'da angu da bɔni. Nɛ di 'yonɛ 'be'a gátho i ja a rá Ts'unt'ɥ Oja, nangue rá m hma i ja rá ts'edi. Nɛ nu'bɥ mí juasɛ bi hoga ma ts'oquihɥ ua, bi mbeng bɥ mahɛts'i 'darpɥ ní mandau i a tɔte thofo i ja rá ts'edi.

*Man'da i ja rá ts'edi rá Ts'unt'ɥ Oja xinda gue'ɥ
yám 'bɛhni mahɛts'i*

⁴ Nu rá Ts'unt'ɥ Oja 'bɥ ya xí hogahɥ, bin t'un rá ts'edi xɥn ho xinda gue'ɥ yám 'bɛhni mahɛts'i. Nguetho ya rá Ts'unt'ɥ zɛhɛ Oja a, i conhui rá ts'edi rá Ta xinda gue'ɥ yám 'bɛhni.

⁵ Nguetho:

Nu'i ma 'dats'unt'ɥ i,
dí 'da a ni ts'edi ya,

pe njam'bu bi t'emp'u yám 'behni Oja, pe hinda
hønt'a rá Ts'ant'u zehé. Ne:

Nugä dra Ta nangué ma Ts'ant'u,

ne xinga n'da rá m 'behni Oja bi 'yembi.

⁶ Pe nu Oja 'bu mambá si ua ja ra ximhäi a rá
Ts'ant'u, ne bi 'yena:

Nu ahü gyüm 'behniü mahéts'i, gätho gui thandehü
na ma Ts'ant'u,

bi 'yén Oja. Nguetho nu'a rá Ts'ant'u go da t'ésa a
bu na nu Oja.

⁷ Pe nu yám 'behni mahéts'i, i øt' Oja yá 'yéhé thoho
ü, tengu män t'o't'i:

Émmé i tih yám 'behni 'bu i ørpa rá 'befi tengu 'bu
yün dahi,

ne di juadi 'bé'a gätho hingui numanho Oja tengu
'bu yu sibi, nangué rá ts'edi zehé Oja.

⁸ Pégue bi 'yemp'a rá Ts'ant'u Oja:

Nu'i gra Oja, thocpa thoho gam manda zehé mazai,
njam'bu dim 'beh ni ts'edi, ne guidí manda xün ho.

⁹ Ne bi 'yembi:

Nu'i gra Oja, émmé guí numanho a ran ho, ne 'be
xingui

ts'ü guí nde gui nu a ran ts'o.

Janangué'a ni Ojagui man'da dá 'da'a ran johya

xinda gue'ü gätho mi'da ni cu gue ma 'yéc'yéi,

bi 'yembi.

¹⁰ Ne bi 'yemp'a rá Ts'ant'u a Oja:

Nu'i gra Hmu, rá mbüdi gá 'yøt' ra ximhäi,

ne gá 'yøzehé 'bé'a gä bí ja mahéts'i,

bi 'yén Oja.

¹¹ Ne nu'a ra ximhäi dim pädi, ne mahéts'i, pe nu'i
gam 'büi mazai.

Gätho yu din ts'oni tengu'bu yu 'yahe.

12 Ne tengu'bu di päh ní he n'da,
din jabu 'bu gá päh ra ximhäi.
Pe nu'i njam'bu gam pädi gätho yu pa,
ne njam'bu da gua'a ni te.

13 Ne, dami manda ua ja ma ts'edi ui,
ja gue'bu ga ja i gui tap'u gätho man saihü,
bi 'yemp'a rá Ts'unt'u a Oja. Pe njam'bu bi xi ü yüm
'behni Oja tengu a.

14 Gätho yüm 'behni bí penhua, tengu'bu yün dahi
gue hin dí nuhü, i øt' yá 'yehε Oja nangueju to'o
gätho nts'änni da hyän a ra te njam'bu da guadi.

2

Jatho ga urpahü ra güenda a ní yänju Oja

1 Pe nu'a rá Ts'unt'u Oja bi 'yurcahü rá 'yu Oja,
xinda gue ü 'be'a mí hma maya'bu. Janangue'a
man'da xmmε jats'editho ga jamansuhü a 'be'a dí
øhmbü ya, n'dahma hin ga 'behmbü a, ne xín dam
'behmbü büya.

2 Nu'bu mí man'u yüm 'behni Oja ü yün t'edi Oja
maya'bu, pe guehna bi nu ran ünbi a rán säui a to
bi mbesta a bi ma. Pe nu'a rám hma Oja bi man'a
rá Ts'unt'u, man'da ja rá ts'edi a.

3 Janangue 'be xíngui ts'u ga ponju 'bu hin dí
urpahü ra güenda a rám hma mixte thoho. Ne gue'a
ram hma ní yänju Oja a. Ne rá mbüdi bi manse ra
Hmu 'bu mim 'bucua ja ra ximhäi. Ne m'bejua bi
xijü ü yá xädi gue bi 'yø a bi man ra Hmu.

4 Ne'a Oja bi 'yudi majuani a ram hma 'bu mí
'yøt' yu hmεpya ne xän ngu yän t'øt'e mixte. Ne'bu
mí 'dajü ra ts'edi nangue rá Hogandahi, tengu mí

ndese Oja bi darcaha. Ne gue'a í 'yudi majuañi a ram hma.

Nu ra Jesús njuañtho bin ja tengu thohogaha

⁵ Pe nuna rá ts'edi Oja gue dí mangä, hinga nan ja xñ ho. Pe hinga gue'ñ yám 'behni mahçts'i di jap Oja di manda bñ ja ra 'da'yo ximhäi 'bñ bin ja rá ts'edi Oja xñ ho bñ.

⁶ Pegue bi zän Oja to'o di manda bñ, tengu bi si'a Oja 'bñ mí t'änni 'be'a di 'yçt'ui yñ ja'i: 'Be'a gue ε dí pçhmbe gue çmmε guím bçnje, ne dyñ ja'i thohohe. Ne man'da guidí jamansuje.

⁷ Pe ja 'da yñ pa gá jaje him mí ja ma ts'edihe, xinda gue'ñ nim 'behni bñ mahçts'i.

Pegue gá sänni gui 'yçscahe, ne gui 'dac ma ts'edihe. Ne gá sänni ga mandahe 'be'a gätho i 'bñi ne 'be'a gätho i ja gue gá 'yøt'e.

⁸ Ne gätho gá sän'ndñ mi'da 'be'a gä gá 'yøt'e gue da 'yçc'yçigahe,

bi 'yçm bñ mán t'o't'i. Janangue'a hin'yñ 'be'a bi zänni gue hin ga mandahñ, nguetho bi 'yçna: "Gätho da t'çc'yçei ñ yñ ja'i." Pe hindaná nuhñ gue gätho da 'yçc'yçigahñ.

⁹ Pe hinda hønt'a ra Jesús, bin ja tengu mán t'o't'i, bi t'çspa 'bñ mí du, bin t'un rá ts'edi. Pegue xín ja 'da yñ pa bin japi him mí ja rá ts'edi xinda gue'ñ yám 'behni Oja mahçts'i. Janangue'a bi zä bi du nangue n'da ngu n'dajñ, nangue rán huçcate Oja. Ne nu'a ran ðate bi nu, gue'a í t'çspa a.

¹⁰ Nu Oja bi zän'ndñ gätho da hyonse. Ne bi nde bá si xñ ngu yú t'uhni bñ ja rá ts'edi. Janangue'a xñ ho a bi 'yøt' Oja gue bin ñnba ñ yú Hmu, guerpñ bi zä bi yañjñ xñ ho.

11 Nε nu'a ra hocpate nε'ɥ to'o mahoqui, nε n'dat'a yɥ Ta. Janangue'a hingui pε'ts' rá sã a ra hocpate da 'yεmbi yá cu ɥ bi hoqui.

12 Tengu mán t'o't'i, bi 'yεna:

Ga xi ɥ ma cu gätho nangue'e,
nε ga εs'i'i nubɥ ja rãm pεti ma cu,
bi 'yεn'a ra Cristo.

13 Nε man'da bi man ra Cristo:

Dí tø'mi da mbäxcä Ojä.

Nε xø bi 'yεna:

Dí 'bähmbe ua ya yá t'ɥhni Ojä bi 'daqui,
bi 'yεn'a ra Cristo.

14 Nujɥ yá t'ɥhnigahɥ a, dyɥ ja'i thohohɥ, ngue i ja ma ngøhɥ nε ja ma jihɥ. Nε a ra Jesús bin ja'i nε bin ja rá ngøc'yεi tengu thoho gahɥ. Janangue'a bi zã bi du ngue í 'berpa rá ts'edi a rá hmu ran däte, ngue ra zïthu.

15 Nε guerpɥ da zã di 'uecpa yá mbidi ɥ to'o i su ran däte gätho yɥ pa i 'bɥi.

16 Nε mfädi hinga gue'ɥ yám 'bɛhni Ojä mahεts'i bi 'yørpa ra güenda da yäni, pεgue guenjɥ dyɥ 'yεc'yεihɥ yám bom'betojɥ ra Abraham, nde Ojä da yänjɥ.

17 Janangue'a nu ra Jesús njuãntho bin ja tengu thoho gahɥ, bi bɛni 'bε'a gätho dí m bεmhɥ, bi zã 'bε'a gätho dí sähɥ. Nu'bɥ hin xtín jabɥ, hin xtán zã xtí huεgahɥ, hin xtán zã xtí juah rá 'bεfi Ojä gue bi hoga ma ts'oquihɥ. Gue'a í t'εmbi bim hmumbäjä a.

18 Nε nuya da zã da mbäxcahɥ to'o i ts'ä nangue yɥn ɥnbi, nguetho nεε a bi ts'ä nangue yɥn ɥnbi, nε bi hyät'i.

3

Nu ra Jesús man'da sä da t'ɛspi xinda gue'a ra Moisés

¹ Nuya, ma hoga cu ah_u, gue bi huan'nah_u 'darp_u dam 'b_uhmb_u b_u mahɛts'i a Oj_u. Dami 'y_ohmb_u ya nangue ra Jesús, nu'a ra p_ongahy_u nɛ ra hocpate nangue rá 'yu Oj_u dí tɛnhd_u.

² Nu ra Jesús bi juah rá 'bɛfi bi un'na Oj_u, tengutho ra Moisés bi juah rá 'bɛfi gue bi jamansu _u n'dam'b_ui yú t'uhni Oj_u.

³ Pɛ nu ra Jesús man'da sä da t'ɛspi xinda gue'a ra Moisés, tengu thoho ra ta b_u ja n'da ra ngu man'da da t'ɛspi xinda gue'_u yú t'uhni.

⁴ Pɛ madague'b_ui i ɔrpa rá 'bɛfi Oj_u _u y_u j_u'i, tengu bi 'y_ot' ra Moisés, pɛ nu'a Oj_u i ɔzɛhɛ gätho rá 'bɛfi.

⁵ Nguetho rá 'yɛhɛ Oj_u a ra Moisés, nɛ bi j_u'ts'i rá bɛfi bi jamansu gätho yú t'uhni Oj_u maya'b_u. Nɛ nu rá 'bɛfi ra Moisés bi 'yu i ts'_u a rá 'bɛfi ra Cristo da 'y_ot' 'b_u bi z_oh_o.

⁶ Pɛ nu ra Cristo rá Ts'unt'_u Oj_u a, nɛ bi j_u'ts'i bim hmu nangue'_u n'dam'b_ui yú t'uhni Oj_u. Nɛ guectah_u ya n'dam'b_ui yú t'uhni gah_u Oj_u, 'b_u dadí thoctah_u dí p_uhmb_u maju_uni a, nɛ'b_u dadí thoj_u a nán johyah_u a ran ho dí t_omhb_u.

Da zin yú t'uhni Oj_u da hyurpa yú mb_ui

⁷ Janangue'a i ɛn'a rá Hogand_uhi Oj_u b_u ja rá t'ohni:

Nuya ra pa i jab_u ya in zo ah_u Oj_u. Pɛ ɛmmɛ x_un ho 'b_u gui 'y_ohmb_u a i xi ah_u.

⁸ 'Yo gadí _u't' ni mb_ui_u tengu bi 'y_ot'_u mí tɛn ra Moisés, bi numan'atho Oj_u 'b_u mín 'yo b_u ja ra uhäi.

Nε bi zä Ojå ɯ yɯ ja'i nangue 'bε'a bi numanhosε.

⁹ Nu nim bombøtahɯ bi 'yørca ran ts'äte nε bi numan'ɯthogui 'bɯ nyote njεya mín 'yo bɯ ja ra 'yu, madague'bɯ bi nu xɯn ngu yɯn t'øt'e gue dá ut ma ts'edi, bi 'yεn Ojå.

¹⁰ Janangue'a dán cuεgä nangue'ɯ yɯ ja'i, nguetho thocpa thofo i 'uegue nangue yú mbɯi, hin jam'bɯ bi bɯ a ra 'yu dá xifi, bi 'yεn Ojå.

¹¹ Janangue'a εmmε dán cuεgä nangue'ɯ. Majuani dá ma, hin ga singä bɯ ja ra häi ɯ ngue da hyu yú mbɯi, bi 'yεn Ojå.

¹² Ma zi cu ahɯ, pε dam fähmbɯ. Xi'bɯ n'da ahɯ gui 'uehmbɯ 'bɯ din ja ahɯ ra ts'ombɯi, gue gui 'yεna hin gui nde gui 'yεc'yεihɯ Ojå, i 'bɯi.

¹³ Pε n'da ngu n'da ahɯ damim fäxhɯ bɯ ja ra hoga'yu, n'da pa ngu n'da pa, janya i sä ga øhmbɯ a im ma Ojå, yɯ pa ya. Nε nu'bɯ din jabɯ gui 'yøthɯ, xínga n'da ahɯ da hyä ahɯ yɯ ts'oqui, gue di 'bät'a ni mbɯihɯ.

¹⁴ Nguetho dí comhbɯ a rán ho ra Cristo 'bɯ dí thoju a ní hyu ma mbɯihɯ a, gue'bɯ go rán zεgui tengu 'bɯ rá mbɯdi dá tɯmhɯ.

¹⁵ Janangue'a i xijɯ a rá t'ohni Ojå ya:

εmmε xɯn ho 'bɯ gui 'yøhmbɯ a rá nde Ojå gue in zo ahɯ ya.

'Yo gadí ɯt' ni mbɯihɯ tengu bi 'yøt'ɯ 'da bi numan'ɯ tho Ojå, bi 'yεna.

¹⁶ To'o ɯ bi 'yøh rá m hma Ojå nε bi numan'ɯ tho. Ha hinga gue ɯ yɯ ja'i bi yɯn Ojå nangue'a ra häi Egipto mín 'yohɯ ra Moisés.

17 Nε to'o bi un ra cue Oja gätho nyote njeya. Ha hinga guet'ɥ bi yɔn Oja bɥ ja ra häi Egipto, bi 'yøt' yɥ ts'oqui, janangue bi du bɥ ja ra ɥhäi.

18 Nε to'o ɥ majuani bi t'ɛmbi hin da hyurpa yú mbɥi Oja. Ha hinga guet'ɥ him bi 'yɛc'yɛi Oja.

19 Gam bɛmhɥ ya hanja him bi zä bi zin Oja ɥ, nguetho him bi 'yɛc'yɛi Oja ɥ.

4

1 Nuya i jatho ga suhɥ, janya i ja yɥ pa i xijɥ Oja da zinjɥ bɥ ja rá ngu gue da hyurca ma mbɥihɥ. Xøhma ts'ɥrbɥ thoho hin da zøni ga cɥthɥ bɥ.

2 Nguetho nɛjɥ bi sijɥ a ram hma gue dí cɥt'a n'da, tengu bi sih yɥ ja'i mí 'bɥh maya'bɥ, gue'ɥ bin 'yohɥ ra Moisés. Pɛ nu'ɥ, him bi zä í ts'im bɥ a ram hma bi sifi, nguetho him bi nde bi bɔ ɥ gue majuani a.

3 Pɛ nujɥ gue dí pɥhmbɥ majuani a ram hma, guenjɥ gue ga cɥthɥ bɥ da hyurca ma mbɥihɥ Oja. Nε guepɥ him bi zä bi yɥt'ɥ 'da, bi 'yɛn Oja:

Janangue'a dán cuegä nangue ɥ, nɛ majuani dá ma, njɔm'bɥ ga singä ɥ gue da hyu yú mbɥi, bi 'yɛn Oja. Pɛ bi dɥ'mi bi xih yɥ ja'i gue da zim bɥ 'bɥ mí jua a bi 'yøt' ra ximhäi Oja, nɛ bin säya bɥ, bi hyu rá mbɥi zɛhɛ.

4 Tengu bi ma rá t'ohni gue nubɥ bi ma, gue:

Ná yoto ma pa bin säya Oja 'bɥ mí jua a bi 'yøt' ra ximhäi.

5 Pɛgue bi xi'ɥ bɥya nangue'ɥ 'da mín 'yohɥ ra Moisés:

“Njɔm'bɥ ga singä ɥ gue da hyu yú mbɥi,” bi 'yɛn Oja.

6 Pε guehma 'bui to'o din säya bu da hyu yú mbui. Pε hinga gue'ε 'da bi sifi maya'bu, nguetho him bi 'yεc'yεi a ram hma.

7 Pεgue bi 'yu Oja n'da ra pa mahøn'a, gue ra pa i jabu ya, tengu bi ma ra David nangue ε xun ngu yu jεya xí thogui 'bu mí 'buh ra Moisés. Ne gue'a ram hma xí hmangua, gue εna:

Nuya ra pa i jabu ya in zo ahε Oja. Pε εmme xun ho 'bu gui 'yøhmbu a i xi ahε.

'Yo gadí ε't' ni mbuihu tengu bi 'yøt'ε 'da bi nu-man'εtho Oja, bi 'yεn'a ra David.

8 Nu'a ra Moisés bim pommi a ra Josué bi thoqui bi zixε yu ja'i. Bi säyabi bu ja a ra häi Canaan bi un Oja, bin johya bu. Pε nu'bu da gue'a ran johya bi man a Oja, hin xtá ma mahøn'a Oja nangue man'da ra pa 'bu.

9 Janangue'a guexta'a i ja n'da ra xεqui í juadi xun ho, guεpε da hyurca ma mbuihu Oja, gue yú t'uhnigahu a.

10 Nu'ε to'o da yut'i gue da hyurpa yú mbui a Oja, din säya nangue gätho yú 'befi ε tengu tho Oja bin säya nangue gätho rá 'befi bi hyu rá mbui 'bu mí jua a bi 'yøt' ra ximhäi.

11 Janangue'a nde'bu εmme ga ndehε ga cεthε bu. Hin ga øthε tengu ε him bi 'yεc'yεi ram hma 'bu mí xi Oja.

12 Pε nu'a rám hman Oja dim pεfi tengu'bu ra theni yoho yú het'i, pε man'da i ja rá ts'edi a xinda gue ra theni, ngue i sä da zøpε mbo ní mbui n'da, i urcahu 'be'a gätho dí m bεmhbu mbo ma mbuihu, 'be'a majuani dín nde ga øthε, ngue nda'a bi bεngahu Oja, ne nda'a dá bεnsεhu.

13 Xinga n'da ɯ bi 'yøt'a Oja gue i sä da 'yaçpi 'bɛ'a mbɛni, gätho i pɔdi, nɛ di nɛqui bɯ ja rá dá a to i haçcaɯ ra güenda.

Nu ra Jesús ma hmumbäjäɯ xɯn ndoho rá ts'ɛdi

14 Nu ra Jesús rá Ts'ɯnt'ɯ Oja, i t'ɛmbi ma hmumbäjäɯ nguetho ma hocpateɯ a. Nɛ bi zøm bɯ mbo mahɛts'i. Nɛ i fäxcaɯ a gue i ja rá ts'ɛdi mixte. Janangue'a ga thoqui ga tɛnhdɯ a rá m hma.

15 Nu ra Jesús ma hmumbäjäɯ i pɔdi hinga gätho dí häthɯ ɯ dí sähɯ, nguetho bi zä 'bɛ'a gätho dí sähɯ. Pɛ hin ja m'bɯ bi 'yøt'a n'da ra ts'oqui.

16 Janangue'a hin ga suhɯ dan yaɯɯ Oja bɯ bí ja rá ts'ɛdi, nguetho di huɛgahɯ nɛ di pungahɯ, nɛ da mbäxcaɯ a ra ora dí homhbɯ a.

5

1 Bi than'dɯ 'da yɯ ja'i israel 'bɯ maya'bɯ ngue dim hmumbäjä. Nɛ da 'yäp'a Oja nangue gätho mi'da. Nɛ midí thocpa Oja ɯ yú 'bøts'e nangue ɯ yɯ zu'uɛ bi tho, gue ní mba ma punbi yú ts'oqui yɯ ja'i.

2 Nɛ nangue yɯ ja'i thoho ɯ yɯ hmumbäjä, hinga gätho bi 'yøt'e xɯn ho, ngutho ɯ mi'da yú mija'ihɯ. Janangue'a bi zä janate tho bi hoc'ɯ yɯ 'yaɯmbɯi nɛ yɯ 'yøt'ats'oqui.

3 Nɛ jatho rá mbɯdi midí un Oja n'da ra 'bøts'e ra mbäjä nangue yú ts'oqui zɛɛ, tengu bi 'yøt'e nangue yú ts'oqui yɯ ja'i.

4 Njongui sä da 'yøt'e gue dim hmumbäjäɛ, nɛ hønt'a Oja sä da huahna n'da ra hmumbäjä, tengu 'bɯ mí huahna ra Aarón.

5 Nɛ ngutho bin ja nangue ra Cristo, him bi mansɛ gue dim hmumbäjäɛ, pɛ Oja bi un ran t'ɛdi

gue dim hmumbäjä, tengu bi ma rá t'ohni Ojä 'b_u
mí 'y_εna:

Nu'i ma 'dats'unt'u i,
dadí 'da'a ni ts'edi ya.

⁶ Nε bi 'y_εmbi mahø'n'a:

Nu'i gam mbäjä gätho y_u pa ya,
tengu ra hmεpya bi 'yøt' ra Melquisedec,
bi 'y_εn Ojä b_u ja rá t'ohni.

⁷ Nu ra Cristo 'b_u mim 'b_ucua ja ra häi, zäi nan yaui
Ojä, bi 'yäp rá mfäts'i da dāp'u. Nts'edi bi mbafi nε
bin zoni. Pε bi bādi ja rá ts'edi Ojä da yām b_u ja ran
dāte. Nε bi 'yø Ojä 'b_u mí nde din unε b_u ja rá pähä
Ojä.

⁸ Nu'a ra Cristo, madague'b_u rá Ts'unt'u Ojä a,
pεgue bin jā'i a, janangue'a bi xänba y_un unbi 'be'a
dí 'yørpā rá pähä Ojä a.

⁹ Bin jab_u bi 'yøt'e, janangue'a bi zøni bi jā'ts'i gätho
rá pähä Ojä. Nε bi zä bi un'na ra te mazäi gue to'o
gätho da 'y_εc'y_εi a.

¹⁰ Nguetho bi huan Ojä a gue dim hmumbäjä
nangue dy_u 'y_εc'y_εih_u, tengu ra hmεpya bi 'yøt' ra
Melquisedec.

Nts'utho 'b_u ga penj_u

¹¹ I ja x_un ngu 'be'a dín nde ga xi ah_u nangue a
bim hmumbäjä a ra Cristo. Pε x_un hēi ga xi ah_u
nguetho hin guí honi gui pāhmb_u.

¹² Nε x_un ngu y_u pa x_u thogui gue mí ja ngue
xquín xänbateh_u, pε guexta'a i jatho da si ah_u u
y_um hma hingui hēi nangue Ojä. Nguetho gá cohi
gán 'yāmbuih_u. I jatho gui sih_u ra xi'ba tengu'b_u
gy_u 'uereh_u, nε hin guí häth_u gui sih_u njuāntho ran
ts'ihmε.

13 Ne nu'a gnán ts'ihmεh_u ra xi'ba, in ja tengu y_u 'uere, ne hinda ná p̄hmb_u 'bε'a ra te gue dām 'b_uhmb_u njuāntho.

14 Pε nu ran ts'ihmε x_un ho nt'øt'e nangue y_u daja'i. Ne x_un te y_u mb_ui nangue zai din 'yomfɛni, janangue'a p̄di nda'a x_un ho ne nda'a hingui ho.

6

1 Janangue'a nde'b_u ga thoqui ga homhb_u gue dan daja'ih_u. Nde'b_u hinga hønt'a ga mamhb_u a rá mb_udi bi sāngah_u nangue ra Cristo. Nde'b_u hinga hønt'a ga mamhb_u gue ga p̄h ma mb_uih_u gue mí εna xtá hyoj_u, ne hinga hønt'a ga mamhb_u ga dāp ma mb_uih_u Oja.

2 Nde'b_u hinga hønt'a ga mamhb_u ram hma dan xixyāh_u, ne nangue ran jāxa'yε, ne nangue da dāmbɛni _u x_un du, ne nangue din ja ran juānbi 'b_u rán zεgui, nde'b_u hinga hønt'_u ga mamhb_u ya, nguetho dí p̄hmb_u nda'a _u.

3 Mbähä ga thoj_u 'b_u da zä da xoc'a ni mb_uih_u Oja, nguetho i ja mi'da.

4-6 Nguetho nu'b_u hin ga thohmb_u, xøhma thoho da bɛni da mbenc i 'da. Ne nub_uya him man'dand_i da nde ba pengui mahø'n'a. Nguetho nu'b_u mí numanho n'dand_i rán nequi Oja, ne bi zāmanho a bi un Oja, ne bin 'yoh_u rá Hogandāhi Oja, ne bi zāmanho a rá hogamhma Oja, ne bi bā i ts'_u rá ts'edi a ra 'da'yo ximhäi din ja. Pε nu'b_u da mbengui, ya him man'dand_i da zä di hoc y_u mb_ui mahø'n'a. Nguetho im bɛni tengu'b_u da zä di cuat mahø'n'a b_u ja ra pont'i a rá Ts'ant'_u Oja, ne di japi din thenda a ra Cristo.

7 Nguetho tengu'b_u n'da ra häi a ra ja'i, n'dandj_i ngu n'dandj_i din 'ye, i pøt'e, nε i pøts'e 'be'a pa nthuhu b_u. Nε nu'a ra häi nu'b_u di japi din ja 'be'a tup_u a ra mbefi, da hya_n rán ja_pi Oja a.

8 Pε nu'b_u hin di japi da bøx'a 'be'a bi thup_u, nε hønt'_u y_u 'u_ini i ja b_u, nte di muui 'b_u. Nε hin da hnumanho a ra häi 'b_u. Nε nzegui da mba nt'udi nangu ra sibi.

Bi zangba ma mbuih_u a ra Jesús, dí tømhb_u a ran ho ya

9 Pε madague'b_u njab_u dá mamhbe, ma zi cu ah_u, pεgue dí haxhe njuani gan jah_u tengu ra hogahäi, bin japi bin ja x_un ngu 'be'a bi thup_u, nguetho bi hoc'a ni mbuih_u Oja. Nε x_un ndoho ran ja_pi ba εhe, guin nuh_u.

10 Nguetho x_un ho øt' Oja ngue hin di pumbɛni a ra 'befi gá 'yøth_u, nε ran huεcate gá 'yuth_u _u 'da ni cuh_u, nangue rá thuhu Oja, nε nangue a guí ødah_u ya.

11 Emmε dí ndehe gui thoj_u gan εhyah_u, n'da ngu n'da ah_u, gue'b_u go rán zegui ra pa. Janangue'a da zøni gui hyamhb_u 'be'a gätho guí tømhb_u.

12 Hin dí ndehe da yandanh_uyei tho ho ah_u, pε dami 'yøth_u 'be'a mí øt'_u 'da 'b_u mí ba_di majua_ni a rá mhma Oja, nε bi hyät'i bi zet yá mbui, janangue'a bi hya_n a ra herencia bi ma majua_ni Oja.

13 Nu Oja 'b_u mí xih majua_ni a ra Abraham, bi ma majua_ni nangue rá thuhu zεhe. Nguetho njo'o man'da x_un ndoho rá ts'edi hinda hønse a.

14 Nε bi 'yεn Oja: “Majua_ni x_un ngu ran ho ga 'da i, nε ga 'da i x_un ngu nim bom'beto,” bi t'εmp'a ra Abraham.

15 Nu ra Abraham bɔya bi hyät'i bi dø'mi, janangue'a bi hyäni 'bɛ'a bi xi a Oja.

16 Nu'bɛ 'da yɛ jä'i im ma majuani 'bɛ'a da 'yøt'e, i ndønba rá thuhu Oja, nɛ ya him ma hyom mi'da yɛm hma dí hoc'a, nguetho i fädi majuani a bi ma.

17 Nɛ'a Oja 'bɛ mí nde da 'yurcahɛ ngue majuani a rá m hma, bi man rá thuhu zɛhɛ 'bɛ mí xijɛ ra herencia. Ngue guejɛ nts'änni ga hãmhɛ a. Janangue'a ga pãmhɛ njãm'bɛ di pä a bi xijɛ.

18 Janangue'a yoho bɛ dá pãmhɛ, rá m hmanɛ nɛ rá thuhu zɛhɛ, ga pãmhɛ hin dim fɛhni Oja, pɛ majuani da zinjɛ bɛ. Ngue guejɛ bá 'dahmhɛ bɛ mí ja xcá tuhɛ, dá bɛnthɛ bɛ hapɛ da zinjɛ ya.

19 Janangue'a bi zinjɛ bɛ a ra Jesús, bi zãngba ma mbuihɛ bɛ mbo rá ngu Oja, njãm'bɛ da hyɛgahɛ.

20 Nguetho m'bet'o bi yãrpɛ a ra Jesús. Nɛ bi xi a Oja ngue bi hogahɛ ngue da numanhojɛ bɛ. Gue'a nam bøni ma hmumbãjãhɛ, ngue i 'bɛi mazãj, tengu ra hmɛpya bi 'yøt' rá Melquisedec.

7

Bim mbãjã ra Jesús tengu ra hmɛpya bi 'yøt'a ra Melquisedec

1 Nu ra Melquisedec bim hmuts'ɛt'abi bɛ ja ra hnini Salem, nɛ bim mbãjã nangue Oja mixtetho rá ts'ɛdi. Nɛ nu ra Abraham 'bɛ mam bá tãp'ɛ 'da yɛ ts'ɛt'abi, bin c'at'ui ra Melquisedec, bi t'ãp rán jãpi Oja nangue a ra Abraham.

2 Nɛ nu'a ra Abraham bɔya bi un'na ra Melquisedec a ná 'dɛt'a gue xpí hyãnbã yãn suiɛ, gue rán t'unni Oja a ná 'dɛt'a. Nɛ nu rá thuhu ra Melquisedec nde da ma “ra hoga hmuts'ɛt'abi.”

Nε nde da ma gue “ra hmuts'ut'abi di hocpa ra sɯi,” nε gue'a nam bøn'a rá thuhu rá hnini Salem.

³ Nε hinga mfɛdi to'o rá ta ra Melquisedec, o to'o rá mbe. Nε hinga mfɛdi nda'a rá 'yɯ, nε hinga nt'o't'i gue'bɯ mím 'bɯi o gue'bɯ mí du. Janangue'a tengu'bɯ rá ts'edi rá Ts'unt'ɯ Ojɔ bɯ ín 'yu a ra Melquisedec, gue dim mbäjä gätho yɯ pa høn'bɯ go njɔm'bɯ.

⁴ Janangue'a sä ga pɔhmbɯ ya gue xɯn ngu rá ts'edi ra Melquisedec 'bɯ min ja, nguetho guesε ma ngɯrpa bøtahɯ ra Abraham bi un'na ná 'dɛt'a bá tɔp'ɯ yún sɯihɯ.

⁵ Nu rán t'ɛdi Ojɔ bi xi ɯ yú t'ɯhni ra Leví gue yú mbäjä yɯ israel, gue da hyɔcpa a ná 'dɛt'a ɯ yɯ mɛni, madague'bɯ yúm bom'beto ra Abraham ɯ, pɛ nɛsɛ ɯ.

⁶ Pɛ nu ra Melquisedec, madague'bɯ hingui conhui rá 'yɯ ra Leví gue ra Abraham, pɛ bi un'na ná 'dɛt'a gue'a bá tɔh ra Abraham. Nε nu ra Abraham, madague'bɯ xɯn ngu rá ts'edi bɯ nam bɛn Ojɔ, nguetho bi xifi majuɔni da 'yørpa a Ojɔ. Pɛ man'da ja rá ts'edi ra Melquisedec nguetho bi t'äp a ran jɔpi a ra Abraham.

⁷ Nε mfɛdi nu'a di jɔp'a n'da man'da ja rá ts'edi xinda gue'a pa ma jɔpi.

⁸ Pɛ nu'ɯ yú mbäjä ra israel zɔi midin t'un'na ná 'dɛt'a, pɛ yɯ jɔ'i ɯ, nε i tu ɯ. Pɛ nu man'da ra mbäjä gue ra Melquisedec, i mam bɯ ja ra t'ohni tengu 'bɯ i 'bɯtho.

⁹ Nε da zä gam bɛmhɯ ya, gue gätho rá 'yɯ ra Leví, gue yú mbäjä ra israel, gue i äp'a ná 'dɛt'a ɯ yú mɛni, gam bɛmhɯ gue nɛ'ɯ tengu'bɯ bin jut'ɯ 'bɯ mí un'na ná 'dɛt'a xɛqui a ra Melquisedec a ra

Abraham.

¹⁰ Nguetho da zä gam bεmhβη nanguē ra Abraham, tengu'βη ya xμίν 'yohη yúm bom'βeto 'βη mín c'at'ui ra Melquisedec, madague'βη hin nám 'βηi.

¹¹ Bim mbäjä ra Aarón gue rá 'yη ra Leví, nε rá ngηrpa bøta a ra Abraham a. Nε gue'η bim mbäjä η nanguē'η yη israel, tengu bi man yún t'εdi Ojä. Pε nu'βη da guehya yú 'βεfi gue ní yηn Ojä η yη jä'i, him mi jatho xtí nεqui man'da ra mbäjä gue n'dan'yo 'βη, tengu ra hmεpya bi 'yu a ra Melquisedec, nε hin nanguē a ra Aarón.

¹² Pε nu'βη mí mba ma pädi yη mbäjä, nε 'βε'a mí øt'e, nε η yηn t'εdi mí tenni, mí jats'editho da mba ma pädi η.

¹³⁻¹⁴ Bi 'yεn ra t'ohni gue nu a man'da ra mbäjä gue ra Cristo a, bim 'βηi nanguē man'da rá ts'unt'η ra Israel, ngue hing rá 'yη yη mbäjä. Nguetho mfädi xηn ho gue ma Hmuhη bim 'βηi nanguē rá 'yη ra Judá. Nε nte bi ma yún t'εdi ra Moisés, gue dim mbäjä a rá 'yη ra Judá.

¹⁵ Pε man'da gui pηhmbη 'βε'a dá mangä 'βη guim bεmhβη nanguē a ra Melquisedec, gue i udi tengu a man'da ra mbäjä, nu'a ra Cristo a.

¹⁶ Nε hin nanguē ra 'yη bi man η yηn t'εdi da zä dim mbäjä a ra Cristo. Nε xín nanguē η yηn t'εdi mí ma 'βε'a da t'øt'ua bi den'na, nguetho him mán ts'änni zäi din ja η. Pεgue bi zä bim mbäjä nanguē a rá ts'edi a rá tесе njam'βη da zä da guadi.

¹⁷ Gue'a bi man Ojä:

Nu'i gra mbäjä mazäi,
tengu ra hmεpya bi 'yøt'a ra Melquisedec,
bi 'yεn Ojä.

18 Gue'a án t'ɛ'ts'a ra 'yu gue bi ts'än maya'bɯ, nguetho mbɛ nte midí muui a.

19 Nguetho njom bi zä bi hocpa yá ts'oqui ɯ yɯn t'ɛ'di bin t'un ra Moisés. Pɛ bi nɛqui man'da xɯn ho, gue i sixcaɯ bɯ bí 'bɯ Oja.

20 Nɛ man'da xɯn ho ra 'yu nangué ra 'da'yo mbäjä, nguetho bi manse rá thuhu Oja 'bɯ mí un rán t'ɛ'di a rá Ts'unt'ɯ.

21 Pɛ nu mi'da yɯ mbäjä 'bɯ mín t'un yá 'bɛfi, him bi hndɔnba rá thuhu Oja. Nɛ nanguéhna ra hmumbäjä, bi manse rá thuhuse Oja. Tengu bi mam bɯ ja rá t'ohni Oja, bi 'yɛmp'a rá Ts'unt'ɯ zɛhɛ: Nugä dra Oja, dí manse ma thuhugä, nɛ hin ga pä a dí ma.

Nu'i gam mbäjä gätho yɯ pa mazäi, tengutho ra hmɛpya bi 'yɔt'a ra Melquisedec, bi 'yɛn Oja.

22 Nu ra Jesús, da zä di jä'ts'a n'da ran hoqui man'da xɯn ho xinda gue'a mí ja mam'bɛt'o, nguetho dim hmumbäjä mazäi a.

23 Nu'ɯ 'da yɯ mbäjä bi zɔni xɯn ngu mí 'bɯi, nguetho i tu, nɛ him bi zä bi thoqui hɔn'bɯ go njam'bɯ.

24 Pɛ nu ra Jesús hingui tu, janangué'a njo'o man'da sä da hyɔnba rá 'bɛfi.

25 Janangué'a da zä di hoqui xɯn ho ɯ to'o da zɔm bɯ 'bɯ Oja ya, nangué a ra Cristo. Nguetho i 'bɯi mazäi, da zä thocpa thofo da 'yäp'a Oja nangué ɯ to da zɔm bɯ.

26 Njuɔntho ɛ gue'a ra Jesús a ma hmumbäjä dí homhbɯ. Nguetho xɯn hofo a, nte in dupatesɛ him bi 'yɔt' yɯ ts'oqui, nɛ him bi hyɔnba yám 'bäi ɯ

y_u ts'om'bäi, nε man'da i pa nt'εspi gue i ja rá ts'edi b_u mahεts'i.

27 Nu y_u ja'i 'b_u mim hmumbäjä di thoqui da mbøspa Ojä gätho y_u pa, mb_udi bi mbøspe nangue yú ts'oqui zεhε, nε m'bejua yú ts'oqui y_u ja'i. Pε nu ra Jesús him bi 'yøt'e tengu _u, nε n'dandı tho ho bi mbøspa Ojä 'b_u mi un rá tesε, nguetho di muui mazai a.

28 Nu rán t'εdi Ojä bi man ra Moisés bi t'εmbi dim hmumbäjä _u y_u ja'i tho ho, pε him bi hyät'i bi ja'ts'_u yún t'εdi Ojä. Pε nu'b_u mí manse rá thuhu Ojä, bi ma gue dim hmumbäjä rá Ts'unt'_u zεhε. Nε nu'a gätho bi ja'ts'_u y_un t'εdi nε bi juadi, nte di 'bεh ya. Nε gue'a rá m poniui a rán t'εdi Ojä bin t'un ra Moisés a ra Jesús.

8

Nu ra Jesús bin hocpate nangue ra 'da'yon hogui

¹ Bí 'b_up_u mahεts'i a ma hmumbäjä_u gue ma hocpate_u, 'darp_u ní mandau i a tate tho ho rá ts'edi. Nε guehna man'da jats'edi na dí xi a_u.

² Nε dim mbäjä b_u majuani i pa nthande Ojä b_u mahεts'i, tengu'b_u ra nijä bi 'yøt' Ojä, nε him bi hyøh y_u ja'i.

³ Gätho yú hmumbäjä _u y_u israel, bi ts'änni di un y_u 'bøts'e nangue _u y_u zu'uε bi tho, nε mi'da. Janangue'a nε a ra Jesucristo ja 'bε'a bi uni, nguetho nε a ra hmumbäjä a.

⁴ Pε hinga guecua ja ra ximhäi bim mbäjä a. Nε nu'b_u xtín zangua ja ra häi, njam'b_u xtán zä xtím mbäjä. Nguetho hing rá 'y_u ra Leví a, nε hing y_u

zu'uε bi mbøx'a, tengu bi man rán t'εdi Oja bi man ra Moisés.

⁵ Ne nu'a ra nijā b_u midím pε u y_u mbäjä ua ja ra ximhäi, n'da ra hmεpya thohe gue 'be'a ørp_u mahεts'i. Nguetho bi sih ra Moisés 'b_u mí d_up'a ra nijā: “Dami jamansu 'be'a gui jap'u i ja b_u, ne 'be'a gätho gui 'yørp_u, tengu thohe dá ut'a 'b_u gmí 'b_up_u ja ra t'øhø,” bi 'yεmp Oja.

⁶ Pε nu ra Cristo bin t'un'na n'da ra 'befi εmme man'da x_un ho xinda gue'u mi'da y_u mbäjä. Nguetho din hocpate nangue ran hogui man'da x_un ho 'be'a gätho i ma da 'yørcah_u.

⁷ Nu'b_u xtán zä xtí hocpa n'da a rá mb_udi ran hogui, him mí jatho xtán ja a ná yoho ran hogui.

⁸ Pε nu Oja him bi zä bi numanho y_u jä'i nangue a ran hogui mí ja, pε guexta'a ndupate b_u na nu Oja u. Janangue'a bi 'yεna:

Da zøn'a n'da ra pa

ga øt'ä n'da ra 'da'yon hoqui mahøn'a nangue y_u mε israel ne y_u mε judá.

⁹ Ne hin din ja tengu ran hoqui dá xi u yám bombøta

'b_u mambá j_ucp_u ra häi Egipto, ne dá jamansu.

Dá xifi xtí jä'ts'i, pε him bi hyät'i da 'yøzehε man hoqui dá xifi, gue man t'εdi dá xi a ra Moisés.

Janangue'a him bi zä dá numanho u, bi 'yεn'a ra Hmu.

¹⁰ Pε nu ran hoqui ga ørpa y_u israel 'b_u m'bejua mi'da y_u pa, din ja tengu gam mangä ya.

Ga un man 'yomfēni b_u ja yún 'yomfēni u,

ne ga japi mpähä thohe da dεngui.

Janangue'a da numanhogui, ne ga øt'ä gue yá Ojägä u, ne din ja gue ma t'uhni zehε u buya.

11 Nε hinga hnehitho 'bo'o da xänba ɯ,
 nε njon da sänbi gue da baqui,
 nguetho gätho da bac zehε ɯ,
 yu ngarpi o gue yu ja'i thoho.

12 Nε ga punbi nanguε ran ts'o,
 nε him man gam bεngä ɯ yá ts'oqui,
 bi 'yεn Oja.

13 In jabu a ra 'da'yon hoqui, nε gue'a í t'εmbi ra
 nyonhoqui a mí ja, gue ya bi juah rá 'bεfi a, nε ní
 mba bu dim 'bεdi 'bu mí man na.

9

Nεcua ja ra häi mí ja rá ngu Oja, nεpu mahεts'i

1 Nu'a rá mbudi ran hoqui, mí ja yün t'εdi nanguε
 yun t'øt'e mí t'ørpu ja ra nijä ua ja ra ximhäi.

2 Nε nu'a ra nijä bi t'øt'e, bin ja n'da ra cuarto rá
 mbudi, t'εmbi xun duxqui, guεpu mí ja rán 'døgue
 yu lámpara, nε ra mεxa gue i cax yu 'bøxthuhme.

3 Nε mí ja man'da ná yoho ra cuarto gue nubu
 mbo, mán joti n'da ra 'bø't'e, guεpu mí t'εmbi
 man'da xun duxqui.

4 Nε nubu, mí ja bu ra mεxa ra oro guεpu mí zø
 ra xεca xiza yumanho. Nε a rá huada ran hoqui
 gue mán jots'i ra oro gätho yá hyo. Nε nubu mbo ra
 huada mí høpu n'da ra xaro gue ra oro, mí o bu zi
 tsu ra hme i t'εmbi ra maná. Nε a rá tøhø ra Aarón
 gue bi 'dogui, nε ɯ yu xindo bi t'o't'a ra nyonhoqui,
 gue nu'u yün t'εdi Oja maya'bu.

5 Nε nu rán jo'mi ra huada, n'da ra xithe i t'εmbi
 ran ts'äya ram punbate. Nε mí tøpu yoho yá pøte
 ɯ yá mbädi Oja mahεts'i, mí com'pu mate ra xithe
 bu mí pa nsits'i ra ji dí m punba yá ts'oqui yu ja'i.

Pe hinga xõt'a ga xi ahü 'be'a nam bøn'ü gätho yü hmεpya mí ja bü mbo ra nijä.

⁶ Bin jabü bi t'õt'e. Nu yü mbäjä thoho, thocpa thoho mí carpü a rá mbüdi ra cuarto, gue mí øt' yü 'bëfi nangue ran dände bü ja ra nijä.

⁷ Pe nubü ná yoho ra cuarto man'da xün duxqui, hönt'a ra hmumbäjä mí thopü, hönt'a n'dapa thoho i tho a n'da jeya. Ne nu'bü mí yarpü, i thexpü rá ji yü zu'uε gue mí xixpü, nangue rá ts'oqui zehε 'bü rá mbüdi, ne nangue yü ts'oqui yü jä'i 'bü ná yondj.

⁸ Nu'a rá Hogandähi Ojä di jajü ga pähmbü, ngue hin ní soc'a ra 'yu ní mba bü bí 'bü Ojä 'bü gätho mí t'øthoho ran dände bü ja a ra nijä ua ja ra ximhäi. Ne gue'a n'da ra hmεpya bi 'yu a ra 'bø't'e mí corpü man'da xün duxqui, mí corpa bü ü yü jä'i.

⁹ Gätho ü yün t'õt'e mí t'ørpü ja a ra nijä, n'da ra hmεpya thoho nangue a njuantho i jajü ya. Nguetho yün t'unni ne yü 'bøts'e bi un'na Ojä, him bi zä bi hocpa bü mbo rá mbüi ü mi øt'e. Janangue mí pa njorpi bü ü.

¹⁰ Nguetho hönt'a mí man yün t'εdi nangue yün ts'ihmε midí hoqui, ne midín xüt'i. Pe nu'ü gue'ü 'da yün t'εdi gue i ja thi. Ne gue'a bi zän Ojä da 'yøt'ü, ja gue'bü mam bá εh ra Cristo, ja bi nequi a majuañi ra 'yu ja rá ts'edi a büya.

¹¹ Gue ya bá εh ra Cristo, ne gue'a ma hmumbäjähü a, nangue ra 'da'yo nhoqui i ja ya. Ne nu'a ra nijä guerpü dim pēhna ra mbäjä ya, man'da xün ho, ne guerpü majuañi bü. Ne him bi 'yøt' yü jä'i, nguetho hing ra ngugua ja ra ximhäi a.

¹² Pegue mahεts'i bü bi yüt' na ra Cristo ya, tengü ra hmεpya bi 'yuh yü hmumbäjä 'bü mí yarpü

man'da xən duxqui. Ne ya hin di un yá ji yá t'ude'yo o gue yá t'andani, pe bi un rá jise. Ne n'dandı tho ho bi yarpá, ne bi yanjı xən ho a.

13 Nu rán t'edi Oja bi t'embı xən ts'o ní ngoc'yei n'da 'bı xí dā a n'da ra du. Ne bi ma jatho da mba ma c'uaspa rá ji ra toro ne ra de'yo, ne rá 'bospi a ra t'usundani gue bi t'upı ja ra sibi. Ne gue'a dí hocpa ní ngoc'yei n'da a. Ja bi zā bi dānde Oja ı bıya.

14 Pe gam bεmhı man'da εmme i ja rá ts'edi a rá ji ra Cristo, bi mberca ma ts'on'yomfεnihı midı 'uegahı nanguε Oja, n'dahma da zā ga ørpahı rá 'befi Oja gue i 'bıı. Nguetho hin'yı rá ts'oqui ra Cristo, ne bin unse bı 'bı Oja, ra 'bøts'e gue mazı di muui bı nam bεn Oja.

15 Nu ra Jesucristo bin hocpate nanguε ra 'da'yon hoqui 'bı mı du. Jananguε'a gātho bi mba mahoqui ma ts'oquihı, gue guejı mı tεnhdı rá mbıdi ra yonhoqui. Hinga høngdahı, pe ne ı mı 'bı 'bı hin nán ja a ra 'da'yon hoqui. Ne nubıya gātho bi zā dá comhı ran jıpi mazı gue bi xi Oja ı bi zohni.

16 Nu'bı i man'a n'da to'o da zocpa ı 'be'a pe'ts'i, pe 'be da fadı 'bı majuanı bi du, ja da t'øt'a xi ma bıya.

17 Hingui sä da t'øt'a xi ma 'bı i 'bıtho, hinda høn'bı bi du.

18 In jabı bin ja 'bı rá mbıdi a ran hoqui bi man Oja, gue bin ho 'bı mı mba m'bānbi rá ji n'da ra zu'ue, ja bi fadı majuanı bi nu ran dāte bıya.

19 Jananguε'a nu'a ra Moisés 'bı mı xih rán t'edi Oja gātho yı me israel, ne bi c'uaspa ra ji bıya. Bi mit' ra thenga xide'yo ne n'da ra t'ıyεza gue n'youi yá paxi, ne bi gırbı ja ra dehe n'youi rá ji ra

t'undani ne rá ji y_u chibo, bi c'uaspa b_u ja rá sɔcuá i man rán t'ɛdi Ojã, ne gãtho y_u ja'i bi mba ma c'uaspi a ra ji b_uya.

20 Nub_uya bi 'yɛna: “Nuna ra ji, guehna dí hoc'a ran hoqui na, gue bi man Ojã nanguej_u. Nuya da zã di punga ma ts'oquih_u,” bi 'yɛn a ra Moisés.

21 Ne nub_uya bi c'ua'ts' ra ji b_u ja rá nijã Ojã, ne 'bɛ'a gãtho mí ja b_u mbo mí pa nthoni b_u ja rán thãnde Ojã, gãtho bi mboxp_u y_u ji.

22 Ne i mam b_u ja rán t'ɛdi Ojã, gue gue'a ra ji í hoc'ɛ 'bɛ'a gãtho mí t'ɔt'e. Pɛ nu'b_u hin dim fãn ra ji, hin'y_u ra punbi nangue ra ts'oqui, i ɛm b_u mán t'o't'i.

Í 'uec y_u ts'oqui a ím 'bɔts'e ra Cristo

23 Nu'a ra nijã, n'da ra hmɛpya thoho mí ja ua ja ra häi, bi mba ma hoqui nangue ɛ y_u ji y_u zu'uɛ mí hma. Janangue'a bin ja ra 'bɔts'e man'da x_un ho gue dí hogah_u, tengu'b_u dy_u nijãh_u majuãni b_u mahɛts'i.

24 Ne hinga guerp_u ja ra nijã bi 'yɔt' y_u ja'i i 'bãh ra Cristo ya, nguetho y_u hmɛpya tho ɛ nangue a majuãni rá ngu Ojã. Pɛ ɛ guerp_u mahɛts'i bi yãt'i, i äp Ojã ya nanguej_u.

25 Nu y_u hmumbãjã y_u israel, jɛya 'b_u njɛya mí çarp_u ja ra cuarto man'da x_un daxqui, midí un ra ji, pɛ hin rá jisɛ. Pɛ nu ra Cristo hinga thocpa thoho di un ra 'bɔts'e.

26 Xi'b_u xtín ja tengu y_u hmumbãjã, jɛya 'b_u njɛya midí un ra ji. Mí jatho x_un ngu y_u nidi xtán du ra Cristo 'b_u, gue'b_u go rá mb_udi ra ximhäi. Pɛ him bin jab_u bi 'yɔt'a. Pɛ nuya n'dandí thoho bi zɔcua ra Cristo gue bin unɛ bim 'bɔts'e zɛhɛ, gue í 'uecpa

yá ts'oqui y_u ja'i. Ne guehya y_u pa gue di ja'ts'a mí hma má_m 'bét'o.

²⁷ Tengu y_u ja'i, nts'änni n'dandj thoho da du, ne m'bɛjua da nu ran ju_unbi.

²⁸ Ne ngutho ra Cristo, n'dandj thoho bin uni bim 'bòts'e, ngue bi 'uecpa yá ts'oqui _u x_un ngu y_u ja'i. Ne m'bɛjua ba pengua da zin _u i tø'mi, pɛ hin dí 'yɛhɛ dí 'uec y_u ts'oqui mahøn'a.

10

¹ Nu'a ran t'ɛdi bin t'un ra Moisés nangue y_u 'bòts'e bi 'yøt' y_u mbäjä, n'da ra hmɛpya thoho nangue'a ran ho bá ɛhya. Ne hinga gue'a maju_uni ran ho a. Ne njam'b_u bi zä bi mba ma hocpi yá ts'oqui _u mí øt' y_u 'bòts'e, madague'b_u njɛya 'b_u njɛya midí uni.

² Nu'b_u da gue'_u y_u 'bòts'e xtán zä xtín hoc'_u, pɛ n'dandjtho xtí uni, ne xtá 'yɛ'ts'a ní un y_u 'bòts'e 'b_u. Ne ya xtám badi n'dandj thoho bi bo yá ts'oqui b_uya.

³ Pɛ nangue y_u 'bòts'e bi uni gätho y_u jɛya, bi japi da bɛni gue in dupate tho yá ts'oqui.

⁴ Nguetho hinjam'b_u da zä di punba yá ts'oqui n'da _u yá ji y_u ndani ne y_u dɛ'yo.

⁵ Janangue'a bi 'yɛn ra Cristo 'b_u mí zøcua ja ra häi, bi 'yɛmp'a Ojä rá Ta:

Hinga nju_untho gue'_u y_u zu'uɛ guí nde.

Janangue gá jaqui dán ja'igä ngue dam 'bòts'egä, bi 'yɛn'a ra Cristo.

⁶ Ne hin gnán johya n'da ran t'unni ngue y_u zu'uɛ bi t'up_u ja ra sibi, xínga gue'_u y_u 'bòts'e nangue y_u ts'oqui.

7 Janangue dá ɛngä: “Bá ɛcä ya ga øt'ä ni pähä ma Ojä i, dam 'bøts'e zehɛgä, tengu män t'o't'i bɥ ja nim hma,” bi 'yɛn'a ra Cristo.

8 Nu'a rá mbɥdi bi mangua, hin nán johya Ojä ɥ yɥ 'bøts'e gue yɥ zu'uɛ bi t'udi nangue yá ts'oqui n'da, madague'bɥ gue'a bi man'a n'da rán t'ɛdi a.

9 Pɛ xø bi 'yɛm mahø'n'a bɥya: “Bá ɛcä ya gue ga øt'ä ni pähä, ma Ojä i, gue dam 'bøts'e zehɛgä.” Gue nde da ma, dí 'ueh ya yɥ 'bøts'e mí ja, nɛ din ja nɥ man'da ra 'bøts'e.

10 Nu ra Jesucristo bi 'yøt' rá pähä Ojä, gue bi unse rá ja'i n'dandɨ thofo bi juadi. Janangue'a bi hogahɥ Ojä ya.

11 Nu yá mbäjä yɥ israel mí øt'ɥ yú 'bɛfi gätho yɥ pa, nɛ thocpa thofo midi un yɥ 'bøts'e, madague'bɥ hinjam'bɥ mí sä di hocpa yá ts'oqui n'da ɥ.

12 Pɛ nu ra Jesucristo n'dandɨ thofo bin uni bim 'bøts'e nangue ma ts'oquihɥ, pɛ him man'dandɨ din uni. Nɛ bí 'bɥpɥ 'darbɥ ní mandau i Ojä ya.

13 Nɛ guerpɥ bí 'bɥpɥ ya, gue'bɥ go bi dap'ɥ yán suihɥ.

14 Nguetho nangue n'dandɨ thofo bin unse, janangue'a bi juadi bi hoc'ɥ to'o bi 'yøt'e yá mbɛti.

15 Guesɛ a rá Hogandahi Ojä di jajɥ ga pəhmbɥ a mangua, 'bɥ mí ma:

16 Nu ran hoqui ga ørpa yɥ ja'i 'bɥ m'bejua, din ja tengu na,

ga bɛnba bɥ ja yá mbɛi ma pähä zehɛ, da ndesɛ gue da dengui.

Nguetho ga un man 'yomfɛni bɥ ja yán 'yomfɛni ɥ.

17 Nɛ xø bi 'yɛm mahø'n'a:

Him man'dandj gam bɛngä yá ts'oqui, ne xínga
 gue'ɥ yɥm fɛ'ts'i mí øt'ɥ,
 bi 'yɛn rá Hogandahi Oja.

¹⁸ Nangue Oja bi pungá ma ts'oquihɥ, hingui sä ga
 unhdɥ mi'da yɥn t'unni dí pungá ma ts'oquihɥ.

Da zä ga sɔmhɥ bɥ 'bɥ Oja

¹⁹ Ma zi cu ahɥ, gam bɛmhɥ nangue a ra nyon-
 hoqui mi ja, njo'o n'da ra ja'i thoho mí sä da yɥrɥ
 man'da xɥn dɥxqui, ne gue'a í t'u'a ra 'bø't'e mí
 ndam bɥ. Pɛ nuya bi zä dí cɥthɥ bɥ ja a rá ngu Oja
 mahɛts'i, man'da xɥn dɥxqui. Ne dí cɥthɥ nangue
 a rá ji ra Jesucristo, bi hogahɥ. Ne hin dín suhɥ ya.

²⁰ Ne dí cɥthɥ nangue a ra 'yu ma'da'yo gue i
 'bɥi. Nguetho bi 'uegahɥ ra 'bø't'e mí ndam bɥ ja
 ra goxthi, 'bɥ mí unɛ rá ja'i ra Cristo ya.

²¹ Nu'a ra Jesús, gue'a ma hmumbäjahɥ,
 nanguejɥ gue yát'ɥhnigahɥ Oja.

²² Janangue'a mbähä ga sɔmhɥ bɥ 'bɥ Oja ya,
 n'dat'a gam bɛmhɥ majuani i ndejɥ. Nguetho bi
 mberca ma mbɥihɥ nangue rá ji ra Cristo, hin gam
 bɛmhɥ gue dín dupatehɥ yɥ ts'oqui ya. Ne tengu
 'bɥ am 'be't'egahɥ a ra dehe xɥn güe.

²³ Ne ga thoqui ga mamhɥ a ran ho dí tɔmhɥ,
 hin ga suhɥ. Nguetho majuani di ja'ts'a rá m hma bi
 xijɥ Oja gue di pøjɥ.

²⁴ Mbähä dan xänbahɥ ga øthɥ ran huɛcate, ne 'da
 dán ɛhyadahɥ ga øthɥ a.

²⁵ Ne hin ga øthɥ tengu øt'i 'da him mi sɔm bɥ ja
 mam pɛtihɥ. Pɛgue mbähä ga thoqui dam pɛtihɥ,
 ne dan xänbahɥ n'da ngu n'dajɥ. Ne man'da ga
 humbi ga øthɥ ya, nguetho ya mí ts'ɥtho ba ɛh ra
 Hmu.

26 Pε nu'b_u dí ndese ga thoctah_u y_u ts'oqui 'b_u ya má p_uhmb_u a maju_uni, tengu'b_u hin dá jamansuh_u a ra 'b_uts'e xtím p_ungah_u. Pε ya hin'y_u 'b_ue'a man'da sã ga umhb_u b_uya, gue dí mba ma p_ungui ma ts'oquih_u.

27 Pε h_unt'a ra mbidi gan nuh_u 'b_u, gue ran unbi dí co'ts'a Ojã, nangue ra sibi nts'utho 'b_u bi de, gue di jua _u y_un sai_uh_u Ojã.

28 Gam b_umh_u tengu ran t'εdi bin t'un ra Moisés, gue'b_u 'b_u a n'da i øt' ram fε'ts'i, nε di nequi yoho o gue hyu y_u testigo gue bi nu, bi tho a ra jã'i b_uya, nε hin da mba ma huεqui.

29 Pε ha hin dí_um b_umh_u gue man'da nts'utho ran ts'εmbi ga nuh_u 'b_u dí_um b_uni ga nεmh_u b_u häi a rá Ts'un't'_u Ojã, nε dí εmh_u nte di muui a rá ji xtí hoga ma mb_uih_u, nε'b_u dí numan'_u tho a rá Hogandãhi Ojã gue mí εna xtí huεgah_u.

30 Pε dí p_uhmb_u a ra Hmu gue bi ma: “Nugã ma 'b_ufi ga ju't'i, ga un'na rá muui bi 'yøt'e.” Nε bi 'yεn ra t'ohni: “Da zεmba yá t'uhni Ojã 'b_u di thoqui da 'yøt' ra ts'oqui.”

31 εmμε nts'utho 'b_u da d_unba yá ts'oqui n'da a Ojã b_u ja ran ju_unbi, gue'a i 'b_ui.

32 Pε dami b_umh_u 'b_ue'a gá 'yøth_u _u y_u pa x_u thogui, gue'b_u ja gmí t_umh_u ran nequi. X_un ho gá 'yøth_u, jante tho gá hyãth_u y_un unbi x_un ndoho.

33 Nε 'da ah_u bi mba nthenni ah_u, nε bi mba ma un'ni ah_u b_u ja yá hmi y_u jã'i. Nε mi'da ah_u gue hin gá suh_u da mba ma un'ni ah_u 'b_u 'darb_u gmí 'yoh_u _u bi mba ma unbi.

34 Nε hin gán suh_u gue gá zεnguah_u _u ni cuh_u 'bãp_u ja ra fãdi, nε gán johya thohoh_u 'b_u mí thãn'nah_u 'b_ue'a gmí pεs'h_u. Nε gá p_uhmb_u ja ah_u b_u

mahęts'i a man'da xun ho, gue da hyät'i mazai.

³⁵ O guí es'hü a gní hyuthü nzambuü, janangue'a din 'da ahü n'da ran t'unni xun ndoho.

³⁶ Pę i jatho ga sethü ts'ü, n'dahma da zä ga øthü rá pähä Ojä, janangue ga hãmhbü a bi ma majuani di 'dajü.

³⁷ Nguetho i mam bü ja rá t'ohni Ojä:

Mi ts'atho ba ę'a i ja gue ba ęhe,

ya hin da ya'a ba ęhe, nę di 'da ahü a guí tømhbü.

³⁸ Nę nu'ü to da 'yęc'yei majuänigä, gue'ü ga hocpa yü ts'oqui, ga ęmbi xun ho büya, nę ga un'ndü ra temazai ü.

Pę nu'ü bi mbengui hin ga numanho ü,

bi 'yęn Ojä.

³⁹ Pę nujü hinga guejü dá penjü guerü xcá nuhü ran ünbi mazai. Pę dí ęc'yeihü gue majuani a Ojä, janangue'a din jajü ra temazai.

11

Nę gue'a ná ęc'yeihü majuani a Ojä

¹ 'Bę'a nam bøn'a na ęc'yeihü majuani a Ojä. Nám bøni, gue dí ęc'yeihü majuani ga hãmhbü a ran ho bi xijü Ojä. Nę nam bøni ga ęc'yeihü majuani 'bę'a gätho i ma Ojä, madague'bü hin dí nuhü a.

² Nu ma bombøtahü bi hnumanho nguetho bi 'yęc'yei majuani a Ojä.

³ Dí ęc'yeihü majuani bi 'yøt' Ojä yü ximhäi, madague'bü hin dá nuhü 'bü mí 'yøt'ü. Nu'bü mí 'yęna din ja, ya bin ja büya, gue bi 'yøt'e nanguę ü 'bę'a him midí nęqui.

⁴ Nu'a ra Abel bi un Ojä n'da ra 'bøts'e xun ho xinda gue a bi un a ra Caín, nguetho bi 'yęc'yei

majuani a bi xi Oja. Nu'bu mí thamba a rán t'unni ra Abel, bi fadi bi numanho Oja a. Ne madague'bu bi du ra Abel, pe tengu 'bu 'butho, gue urcahu 'be'a mí øt'a, gue bi 'yεc'yεi majuani a Oja.

⁵ Ngutho ra Enoc, bi 'yεc'yεi mbo rá mbui a majuani. Janangue'a bi ts'ixpu ja rá ngu Oja ne him bi du. Ne him bi thingua ja ra häi a, nguetho bi zix'a Oja. Ne i εn ra t'ohni: “Nu'bu hin ní ts'its'i, bi hnumanho a.”

⁶ Pe nu'bu i 'bu a n'da i nde da zøm bu 'bu Oja, pegue da 'yεc'yεi majuani i 'bu a, ne da 'yεc'yεi majuani din t'un ran ho a to i hon Oja. Nguetho hingui sä da numanho Oja n'da 'bu hingui εc'yεi a majuani.

⁷ Bi 'yεc'yεi a ra Noé gue majuani a mí xi Oja din ja a ra dambunt'i, madague'bu hin ní nu. Ne bi 'yøt'a ra dabarco bi xifi, gueru da yan'u i 'bupu rá ngu. Ne bi 'yεmbi xun ho Oja a nguetho mí εc'yεi mbo rá mbui a Oja. Ne gue'a í nequi hingyu 'yεc'yεi gätho ra ximhäi, jan í ts'emba u.

⁸ Bi 'yεc'yεi majuani Oja a ra Abraham. Janangue'a bi bøm 'bu mí zon'na Oja, gue da mba bu ja a ra häi bi xi Oja gue di unni. Bi ne xpu ja rá häi zεhe, ne him mí paði hapu man ní mba.

⁹ Ne nu'bu mí zøm bu, pe bin 'yotho bu. Nguetho bi 'yεc'yεi majuani gue ja nín zam bu rá ngu Oja mahεts'i. Janangue'a bi hyøtho yu ngum'bø't'e bu. Ne ngutho bi 'yøt'a ra Isaac rá ts'unt'u, ne a ra Jacob rá 'beto, gue ne'u da gomhu ra herencia bi sih majuani ra Abraham.

¹⁰ Nguetho nu ra Abraham mí tø'mi da zøni nín zam bu ja n'da ra dahnini gue mahεts'i, din ja høn'bu go njam'bu, gue bi bεn Oja ne bi 'yøzεhe.

11 Nε bi 'yεc'yεi majuḡani a ra Sara, nε gue'a í hyḡan rá ts'edi Oḡa a gue dim 'buh rá ts'unt'ḡ. Nε him mí sá xtím 'buh rá t'ḡhni, gue ya xḡm bḡmbe. Pε bim 'bḡ'a rá ts'unt'ḡ, nguetho bi bḡdi majuḡani da 'yḡt'a bi man Oḡa.

12 Nε ngutho ra Abraham, madague'bḡ ya xí thoh yḡ pa gue mí sá xtím 'buh yú t'ḡhni, pεgue bi zḡni bim 'buh yḡm bom'beto εmme xḡn ngu, tengu yḡ sḡ mahεts'i, o tengu yḡ 'bomu bḡ ja ra ndendeḡa, gue njongui hāt'i da mbede.

13 Nε gātho ḡ bi du 'bḡ him mani hyḡan a ran ho bi xi Oḡa. Pε tengu'bḡ mí handi yatho bḡ bí ja a ran ho bi sifi, nguetho mí εc'yεi mbo yú mbḡi gue majuḡani din t'unni. Janangue'a bin johya 'bḡ mí bεni gue da nu a. Jananjabḡ bi manse tengu'bḡ bi thotho ua ja ra ximhāi ḡ.

14 Nε nu ḡ im ma tengu na, i udi gue i 'yotho nε i hon man'da ra hāi guepḡ din zai.

15 Nε nu'bḡ xtám bεntho a ra hāi bḡ xpí bḡn ḡ, mí sá xtá mbeng mahḡn'a ḡ 'bḡ.

16 Pε mí nde n'da ra hāi man'da xḡn ho, gue nde da ma, ra hāi mahεts'i. Janangue'a bin johya Oḡa gue da 'yεmbi yú Oḡa ḡ, nε bi hocpa yú hnini ḡ.

17-18 Nε nu'bḡ mí ts'äp rá mbḡi ra Abraham, gue bi sifi bá si a rá ts'unt'ḡ ra Isaac, da mbḡspa Oḡa. Nε mí nde xtá 'yḡt'e, nguetho bi 'yεc'yεi majuḡani a Oḡa, madague'bḡ bi xifi dim 'buh yḡm bom'beto 'bḡ bi xḡnd ra Isaac.

19 Gue'a bi bεn'a ra Abraham gue i ja rá ts'edi Oḡa da xox ḡ xḡn du. Janangue'a tengutho 'bḡ bi dḡmbεni bḡ 'bḡ ḡ xḡn du a ra Isaac 'bḡ mam bá si mahḡn'a a rá ta. Nε n'da ra hmεpya bi 'yḡt' na.

20 Nε nangue a bi 'yεc'yεi majuani ra Isaac gue da gomh_u rán ho Oja _u yú t'uhni, janangue bi sih majuani ra Jacob nε ra Esaú gue da mba majapi. Nε bi sifi 'bε'a bi zánba Oja n'da ngu n'da _u.

21 Nε ngutho a ra Jacob, bi 'yεc'yεi majuani a ran japi bi man Oja. Nε ní mba b_u da du, pε bi thocpa a ran japi _u yú 'bεto, gue'_u yú ts'unt'_u ra José. Nε bi dande Oja 'b_u mí dospa rá yá rá tøhø a ra Jacob.

22 Nε a ra José bi 'yεc'yεi majuani a bi man Oja. Janangue'a nu'b_u mí ts'utho da du, bi xi _u yú mεnguh_u gue y_u israel, gue da zøni da mbeng b_u yú häi zεhε. Nε bi xifi da thux'a ra ánima 'b_u bi bøm b_u _u, gue'a ra José xí du.

23 Nε rá ta nε rá mbe ra Moisés 'b_u mim 'b_uh ra Moisés, bi 'yá'a rá ts'unt'_u an hyuzna. Nε him bi numansu a rán t'εdi ra ts'ut'abi gue mí ma xtí tho _u yú ts'unt'_u y_u israel. Nguetho midí nεqui din hocjá'i, nε mí εc'yεi majuani di jamansu Oja.

24 Nε a ra Moisés guexta'a mí εc'yεi majuani a Oja. Janangue'a nu'b_u mín dan'yoh_u, him mam bi nde da t'εmbi rá ts'unt'_u a rá t'ixu ra ts'ut'abi b_u Egipto, gue xtán zä xtín jase rá ts'edi. Nε gue'a rá t'ixu a ra ts'ut'abi bi dīm b_u mán t'agui nε bi tede.

25 Pε man'da bi nde 'darb_u bin unbah_u _u yú t'uhni Oja a ra Moisés nu'_u yú mεnguh_u, xinda gue'b_u xtán dεn rán johya ra ximhäi gue ní mba b_u da guadi.

26 Nε nu'b_u mín 'yomfεni ra Moisés, man'da di muui 'b_u n'dat'a yun ts'ante da nuui ra Cristo, xinda gue'b_u xtí manda 'bε'a gätho mí ja b_u ra häi Egipto, nguetho man'da mí numanho 'bε'a di un Oja m'bejua.

27 Nε nangue bi 'yεc'yεi majuani ra Moisés, janangue'a bi bøm bη ra häi Egipto, nε him bi zu a nán cue a ra ts'ut'abi. Pε bi hyut'an zambai, nguetho bi badi in 'youi Oja, madague'bη him mí nu.

28 Pε bi 'yεc'yεi majuani a bi xi Oja a ra Moisés, janangue'a bi 'yøt'a bi xifi, ngue bi manda dí cots'i ra ji bη ja yú 'yojut'i yη israel. Janangue'a him bi thop yú mbadi ts'unt'η η yη israel 'bη mam bá εh rá m 'behni Oja. Gue'a t'εmbi ndabaxjua bi dη'mi bi 'yøt'η.

29 Bη mí 'yεc'yεi mbo yú mbai i ja rá ts'edi a Oja η yη israel, janangue'a bi jap'a Oja bi xocpa n'da ra 'yu bη ja ra deja, gue bi tho η. Pε nu'bη mí 'yεna nε η xtá 'dax'η yη mε egipto, gue'η mí cute, bi comp' ra dehe bi du η bayá.

30 Nu yη israel bi sifi di thε'ts'a ra dahnini Jericó gátho nyoto pa, nguetho ma mbä't'i ra jado a ra hnini. Nε nu'a í 'yεc'yεi majuani a Oja, nε gue'a í yøt' ra jado a 'bη mí gua'a nyoto pa di thε'ts'i. Nε bi zä bi dap ra hnini η yη israel bayá.

31 Pε mí 'bηpη n'da ra xisu gue ra Rahab. Nε madague'bη man ra 'yomt'εni mam'bet'o, pε hinga nε a bi tho a 'bη mí tho yú menguhη gue him mí εc'yεi Oja. Nε nu'a í zimmanho η yám 'behni yη israel, nε gue a í fadi mí εc'yεi mbo rá mbai a Oja.

32 Nε xηn ngu mi'da xtán zä xcá xi ahη, pε hinga xøt'a yη ora ga xi ahη, nangue ra Gedeón nε ra Barac, nε nangue ra Sansón nε ra Jεfté, nε nangue ra David nε ra Samuel, nε gátho mi'da yη pøngahyá.

33 Nε mí εc'yεi majuani Oja η, nε gue'a í hyan rá ts'edi Oja η, gue bi dap yη ja'i mí 'bηpη n'danni mi'da yη häi 'bη mín sηhmbη. Nε bin ts'ut'abi xηn ho. Nε

mí εc'yεi majuḡani a bi sifi, janangue'a gätho bi zä bi 'yør bḡya. Ne nu'ḡ mi'da mí εc'yεi majuḡani a Oḡa, janangue'a him bi za yḡ dḡzate.

34 Ne him bin zø ḡ mi'da bí thøtḡḡ ja ra orno 'bḡ εmme midí thoni nám pa, nguetho bi 'yεc'yεi a majuḡani ḡ. Ne him bi zä bi tho mi'da 'bḡ mí t'εmbi xtá tho nangue ra juai. Ne nu'bḡ mí güent yá jḡ'i ḡ mi'da, bi jap'a Oḡa bi zaqui. Ne madague'bḡ him mí ja yá ts'edi ḡ mi'da, pεgue tengu'bḡ ya mí ja yá ts'edi 'bḡ mí 'yεc'yεi majuḡani Oḡa, ne gue'a í 'da ḡ yḡ dofai yán suiḡ.

35 Ne mí 'bḡ i 'da yḡ xisu 'da'a n'danni, gue xí du yá t'ḡhni. Pe bi dambεni ḡ yá t'ḡhni 'bḡ mí 'yεc'yεi majuḡani ḡ yá mbe. Ne nu'ḡ mi'da bi ndese bi tho nangue'a bi 'benza, ne him bi nde bi goh yá mbai guerpḡ xtá mba ma thøgue, nguetho bi 'yεc'yεi majuḡani da bømanho bḡ ja ran dḡte ḡ, da mba bḡ ja ra te man'da xḡn ho.

36 Ne nu'a í 'yεc'yεi majuḡani ḡ mi'da, ne gue'a í hyät' yḡn εcpi gue bi t'ḡspi, ne bi hyät' 'bḡ mí m'benza, ne'bḡ bi thu't'i 'da nangue yḡ cadena ne bi jot'a fädi.

37 Ne bi tho ḡ 'da gue bi mba ma bat'ado. Ne nu'ḡ mi'da bi thengui nde nangue ra thegui. Ne mi'da í tho ra juai 'bḡ mí sifi da mba ma thøgue. Ne mí 'yotho ḡ mi'da, ne í huḡhi thoho ḡ, mí he yḡ xide'yo, nguetho pa ma εcpi. Ne mí sä ran ḡ gue mí pa ma ḡnbi. Ne gätho ḡ bi hyät'i, nguetho bi 'yεc'yεi majuḡani a Oḡa.

38 Ne him mí fadi gue man'da xḡn ho ḡ, pe man'da di muui ḡ xinda gue'ḡ gätho ra ximhäi. Pe ha sä mí 'yotho bḡ ja yḡ ḡhäi 'bḡ mí 'dagui, neḡḡ ja yḡ t'øhø. Ne mí 'bḡḡ ja yḡ hyḡdo neḡḡ ja yḡ hyḡhäi.

39 Pε gätho bi hnumanho ɯ nangue bi 'yεc'yei majuani Oja. Janangue'a i pa mɸɛni thofo ɯ. Pε him 'bex bi hyan a bi xi a Oja di unni.

40 Nguetho xi zän Oja 'be'a man'da xɯn ho da 'yøt'e nanguejɯ, gue 'darbɯ ní hɸmhɯ ran ho ɯ mí 'bɸh maya'bɯ.

12

Thocpa thofo ga tɛnhɸa a ma ngɯrpihɯ ra Jesús

1 Janangue'a nujɯ i 'bɸi xɯn ngu yɯ ja'i gue xɯ 'yurcahɯ a majuani Oja tengu ja dá xi ahɯ. Janangue'a ga 'uejɯ ts'ɯ gätho di pajɯ, nε yɯ ts'oqui gue tengu'bɯ an thu't'i ma guahɯ, n'dahma ga häthɯ dan tihmbɯ nangue'a ran tɸha bin 'dajɯ guerpɯ go him min sä.

2 Nε thocpa thofo ga hanthɯ a ma ngɯrpihɯ ra Jesús, janangue'a da zä n'dat'a ga øthɯ bɯya. Nε di jajɯ ga øthɯ tengu bi 'yøzɛhɛ, gue bi 'yεc'yei majuani a Oja, nε gue'a i hyät' ran ɯnbi bɯ ja ra pont'i a. Nε nu'a ran dɸte bi nu, yán dɸte ɯ yɯ ts'om'bäi, εmme ma ɯcpi a. Pε him bi zu da nu a tengu a, nguetho mí pɸdi din ja ran johya m'bejua nanguejɯ. Nε nuya bí 'bɸpɯ mahɛts'i 'darbɯ ní mandaui Oja. Nε guerpɯ i sixcahɯ bɯ.

3 Nε gam bεmhɯ tengu bi 'yøt' ra Jesús, bi hyät 'bɯ mí ts'ɸi, nε'bɯ bin ɯnba bɯ 'bɸh yɯ ts'om'bäi. Janangue'a hin dan xømbɸihɯ, nε hin gam bεmhɯ gue ga penjɯ.

4 Pε nu ahɯ hinga ná εs'hɯ yɯ ts'oqui guerpɯ gdí tuhɯ. Pε dami 'yεs'hɯ ɯ, madague'bɯ gdí tuhɯ 'da ahɯ.

5 Ha gá pumbɸnihɯ a ran zofo gue i xijɯ Oja, gue yá t'ɸhni gahɯ a, tengu mam bɯ ja ra t'ohni bɯ i εna:

Ma ts'unt'u i, dami bɛni 'bɛ'a dí mbɛp'a a ni Hmu,
gue'bɛ bi xi i hapɛ gá 'bɛdi.

Nɛ xín gui säman'u 'bɛ bi zɛ i.

⁶ Nu'a ra Hmu i xänba ɛ di huɛqui,

nɛ i fɛ ɛ gätho ɛ i ɛmbi yú t'uhni.

⁷ Dami hyäthɛ ɛ yɛm fɛi, nguetho gue'u i xän'nahɛ
ɛ. Nu Oja i ɛna yú t'uhni ahɛ. Nɛ jo'o n'da ra t'uhni
gue hin da xänba rá ta nangue yɛm fɛi.

⁸ Pɛ nu'bɛ hin da mbɛp'ahɛ Oja, tengu ɛ gätho yú
t'uhni i fɛi, nu'bɛ, masque hin yú t'uhni ahɛ 'bɛ.
Guín jahɛ tengu ra t'uhni gue hinga mfädi to'o rá
ta.

⁹ Nɛ man'da, nu'bɛ mín t'uhnihɛ, gue'bɛ mí mbɛgba
ma tahɛ däm 'bɛhmbɛ ua ja ra häi, dá numansuhɛ
ɛ. Hanja man'da hin dín umhbɛ da mbɛgbahɛ Oja,
rá Ta ma mbɛihɛ, janangue ga tɪmhɛ ra te ma
mbɛihɛ.

¹⁰ Nu ma tahɛ ua ja ra ximhäi bi mbɛgbahɛ 'bɛ
n'dandɪ, gue mím bɛni xɛn ho. Pɛ nu Oja 'bɛ
i fɛgbahɛ, zäi xɛn ho i ørcahɛ, gue di jajɛ xtán
hothogahɛ tengu a.

¹¹ Majuɔni hin dí ɛmhɛ xɛn ho a ram fɛi 'bɛ ra
ora dí sähɛ a, nguetho xɛn ɛ. Pɛ nu'bɛ bin hoh ma
mbɛihɛ nangue ram fɛi, nɛ dí 'bɛmanhohɛ bɛya, nɛ
i hu ma mbɛihɛ.

Nts'utho 'bɛ ga hɛhmbɛ rá nde Oja

¹²⁻¹³ Janangue'a dan ɛhyahɛ mahø'n'a gue ga
thojɛ a rá 'bɛfi Oja, nɛ hin ga 'uehmbɛ. Pɛ ga haxhɛ
ra 'yu xɛn juɔni. Nubɛya nu ni guahɛ guí hɛmfɛ,
mí ɛna xtá 'uagui, pɛgue da yɔni, da hyä ra ts'edi
mahø'n'a.

14 Ne gui hyomhb_u hin gui d_umhb_u n'da ra s_ui. Ne gui hyomhb_u ra hogamb_ui. Nguetho nu'a hin'y_u ra hogamb_ui hin da zä da nu a ra Hmu.

15 Ne 'da gdám fäxta nin 'yomf_uñih_u n'da ngu n'da ah_u, janangue'a hin dim 'b_u i 'da ah_u hin da nde rá mate Oj_u. Ne xínga n'da ah_u din ja tengu n'da rá 'y_u ra ts'oqui, gue hin di nequi 'b_u rá mb_udi, p_ue nu'b_u bi b_uts'e din x_uandi, di ts'on _u mi'da b_uya.

16 Ne dam fähmb_u njon dan 'yomt'_uñih_u. Ne xín ga samhb_u a rá mate Oj_u, tengu bi 'y_ut' ra Esaú, gue í pä a ra t_uh_u a rán j_upi mí _una xtí un'na Oj_u, gue rá mb_udi ts'_unt'_u ra Isaac.

17 Ne guí p_uhmb_u 'b_ue'a bi 'y_ut' ra Esaú, gue m'b_uejua bi nde a ran j_upi mí _una xtí un'na rá ta. P_ue him mam bi zä bi un'na. Ne ts'_udi bin zoni, p_ue him bi d_uni 'b_ue'a xtá 'y_ut' mah_un'a gue xtá hy_un'a.

18 Gam b_umhb_u 'b_ue'a bi 'y_ut' y_u israel, bi z_um b_u ja n'da ra t'_uh_u ua ja ra ximhäi, guerp_u bi de ra sibi nts'utho, ne bi 'b_uexui y_u güi tengu 'b_u ra xui, ne bin ja ra nd_unth_u 'b_u mi sih y_un t'_udi Oj_u _u. P_uegue n'da ra hm_uepya a tengutho b_u rá ngu Oj_u gue _umm_u x_un d_uxqui.

19 Ne bi 'y_uh ra th_uxi, ne rá nde Oj_u bi 'y_u _u. Ne nu'b_u mí 'y_u a rá nde _u y_u israel, _umm_u bi 'y_uh ra mate gue hin da 'y_uh mah_un'a, nguetho _umm_u bin su.

20 Him mí hä't'i da 'y_u a ra nde bi xifi, bi 'y_una: “Xinga n'da ra j_u'i ne xing y_u zu'u_u da zä da d_ucua, nu'b_u da d_ucua, 'b_uexque da tho, ne da mba ma 'y_ue'mado o gue da mba ma s_unza.”

21 _umm_u nts'utho 'b_ue'a bin ja b_u. Ne_uεε ra Moisés bi 'y_una: “Dí fet'i gue dín su.”

22 P_ue nuj_u ya nju_uantho rá hnini Oj_u b_u mah_uçts'i

dí cuthu, i papu ma mbuihu, gue Oja zai 'bui. Ne i t'ɛmbi ra t'øhø Sión a rá hnini Oja, ne i t'ɛmbi Jerusalén bu mahɛts'i. Ne dá sømhbü bu 'buh yám 'behni Oja mahɛts'i gue yu mahuahi thoho, guepu di munts'i i thande Oja emme di johya.

23 Ne dá cuthu bu an thuts'i ma thuhuhu bu mahɛts'i, guepu dám petihu gätho to'o bi hyan ra herencia bi un Oja. Ne dá cuthu bu bí 'bu Oja ra Ze'mi di juanbi gätho. Nepu 'buh yá mbui u i tu, gue nu'u bi t'ɛmbi xun ho 'bu mí hoc'a Oja.

24 Ne dá cuthu bu 'buh ra Jesús ma hocpatehu bu bí 'bu a i ørcahu ran hoqui ma'da'yo. Ne dí cuthu nangué rá ji ra Jesús 'bu mí tho, í pungahu Oja a. Janangué'a man'da xun ho i xijü rá ji 'bu mí tho, xinda gue'a rá ji ra Abel 'bu mí tho, nu'a i ma di unba a to bi hyo a.

25 Janangué'a i jatho dam fähmbu hin ga hehmbu a rá nde a in zoju ya. Gam bømhbü him bi zä bi zo a ran unbi u bi mbesta a rá nde Oja, 'bu mí ts'ocua ja ra ximhäi. Janangué'a 'be xingui ts'u da zä ga sohmbu ran unbi 'bu ga festahu a Oja, nguetho mahɛts'i bu in zoju ya.

26 Nu'bu mí man yun t'ɛdi Oja bu ja ra t'øhø, bi japi bi 'yan ra häi. Pe nuya i en Oja: "Man'dandj ga japi di 'yani, pe hinga høn ra häi, pe ne mahɛts'i," bi 'yɛn Oja.

27 Ne nu'a 'be'a gätho hingui du, da mba ma bunt'i. Ne din zam bu u hingui sä da mba ma 'ueque, gue nu'u 'be'a gätho bi zän Oja gue din zam bu.

28 Ne bin 'daju bu di manda Oja gue hingui sä da mba ma 'ueque. Janangué'a ga xihmbu jamadi Oja, ne ga thandehu ngue ga numansuhu ne ga

suh. Ne gue'a numanho a buya.

²⁹ Nguetho nu ma Ojah di juadi 'be'a hingui numanho tengu ra sibi.

13

Ga oth a dí numanhoj Oja

¹ O guí ε'ts'a gnán huεj n'da ngu n'da ah tengu'bu guidín cuh.

² Ne guim bεmhb gui säyabah ja ni ngumhb to'o da zøm b. Ne nu' da njab mí øt'e, bi zin 'da yúm 'behni Oja bá nεxp mahεts'i ne him mí pãdi.

³ Ne dami bεmhb u y ofädi, ngue tengu'bu n'da gnan ofädithoh. Ne guim bεmhb u bi mba ma unbi, nguetho ne ah i ja ni jä'ih gue sä da mba ma un'ni ah.

⁴ Ne gätho ah guin numansuh a ran thãti gá 'yøth ni xisuh, ne a bi 'yøt' mi'da. Ne gam 'bmanho nangue nin thãtih, njon di ts'on a. Nguetho di unba Oja u to'o da 'yøt' ran 'yomt'eni, ne u hinga na din thãti, ne u xun thãti nu'bu i øt' ran 'yomt'eni.

⁵ Ne 'yo guí numanhoh u xun ngu ra mbeti. Pe gan johyah nangue hangu ts'u i ja ah. Nguetho: "Njam'bu ga hec'ah, thocpa thoho ga jamansu ah," bi 'yεn Oja.

⁶ Janangue'a sä dan johyah 'bu dí εmhb:

I fäxch ra Hmu,

ne hin ga suh 'be'a da zä da 'yørch u jä'i.

⁷ Dami bεmhb 'be'a bi 'yøt' u y ngurpi gue bi xi ah rá m hman Oja. Ne guim bεmhb 'be'a bi bøni nangue ra te man nám 'bu u. Ne gui thoj a bi 'yut'ah, nangue bi 'yεc'yεi majuani a Oja u.

8 Nu ra Jesucristo hingui dim pädi, gue'b_u go maya'b_u, nehya ne gätho y_u pa høn'b_u go njam'b_u.

9 Janangue'a hin gan hyehmb_u da ts'ix ah_u b_u ma'ueni, guerp_u i hman y_um hma 'dahma 'dan'yo ne hingam fädi. Pe nu'a ná bεmh_u rá mate Ojä gue'a ní zac ma mb_uih_u a, xinda gue'u y_un t'εdi gue 'be'a i ts'i. Nguetho njo'o to'o xí zac y_u mb_ui 'b_u supi 'b_u ja a i si.

10 Pe gue i jaj_u n'da ran ts'ihmε, tengu ra hmεpya gue ra 'bøts'e mí øt' y_u mbäjä b_u ja ra nijä maya'b_u, him mí ja ran t'εdi da zi.

11 Pe nu rá hmumbäjä y_u israel 'b_u mí mbøspa Ojä nangue y_u ts'oqui, bi dεxp_u mbo a rá ji _u y_u zu'uε, guerp_u ja ra cuarto man'da x_un d_uxqui. Pe nu y_u ngø y_u zu'uε mí zø b_u ndehnini.

12 Ne gue'a bi 'yøt' ra Jesús, bin _unbi bi du b_u ndehnini b_u 'b_uh y_u israel. Ne gue'a rá jisε í hoc y_u jä'i.

13 Pe ga mbähä ga tenhd_u b_u ndehnini b_u 'b_uh ra Jesús, tengu'b_u n'da na 'bεngadah_u b_u ma'ueni.

14 Nguetho nuua ja ra ximhäi hin'y_u ua n'da ma hninih_u gue din zäi x_un ho. Pe dí homhb_u ra dahnini gue njam'b_u da gua a, guerp_u nín zamhb_u b_u.

15 Ne nde'b_u thocpa thofo ga th_undeh_u Ojä nangue ma ndeh_u, ne ga xihmb_u ra jamadi. Ne di thoc'a mam hmamhb_u a ra Jesucristo, tengu'b_u di un Ojä ma 'bøts'eh_u.

16 Ne hin dam pumbεnih_u a na øth_u ran ho, ne hin dam pumbεnih_u ga comhb_u 'be'a jaj_u, nguetho ne'u tengu'b_u y_u 'bøts'e i numanho Ojä _u.

17 Ne gui 'yøth_u a xi a ni ng_urp_uih_u, ne gui pähmb_u ja y_un t'εdi da xi ah_u 'be'a gui 'yøth_u. Nguetho i fät'a ni mb_uih_u _u, ne i jatho di d_up Ojä ra güenda nangue

ah_u. Gui 'yøth_u a dán johya ni ngurpih_u, nε hin da du yá mb_ui. Nguetho nu'b_u hin gui 'yøth_u a, xín da bømanho ah_u 'b_u.

¹⁸ 'Yäf_u rá_m fäts'i Ojå nanguécähe, nguetho n'dat'a dí_m bεmhbe ga tεnhde a, nε dí nde ga øthe x_un ho gätho.

¹⁹ Dí ä ah_u ra mate, gue εmmε gui 'yäf_u Ojå di jaqui ga mbagä b_u n'dihi.

I äp rá_n jåpi Ojå u yá cu

²⁰ Nu Ojå ra hocpate a, bi xoxp_u 'b_u u x_un du a ma Hmuh_u ra Jesucristo, nu'a di jamansuc ma mb_uih_u. Nε nu'a rá ji í hoc'a ran hoqui njåm'b_u da guadi.

²¹ Nε dí äp rá mate Ojå da 'yøt'ah_u hin hap_u gui 'bεhmb_u, n'dahma da zä gui 'yøth_u rá pähä a. Nε dí äp rá mate da 'yørcah_u 'bε'a gätho i nde a rá ts'edi ra Jesucristo. Ga numansuh_u Ojå gätho y_u pa mazåi. Nε hønt'a gam bεmh_u a.

²² Ma zi cu ah_u, dí ä ah_u ra mate hin gan xømb_uih_u gui 'yøhmb_u na ran zofo, nguetho nuna ram hma dá ot'ah_u hingui ngu 'bε'a ma.

²³ Ja n'da ram hma dí nde ga xi ah_u, nu'a man 'yoh_uh_u ra Timoteo ya bi so'ts'i. Nu'b_u da zøcua n'dihi, ga six 'b_u dá mba b_u.

²⁴ Zεnguagah_u ts' u b_u gätho ni ngurpih_u, nε gätho u y_u cu gue ma mi'yεc'yεih_u. Nεhya bá nεxp_u Italia i pεn'nah_u ran zεngua.

²⁵ Nε dí äp rá_n jåpi Ojå nangue gätho ah_u. Nε hønt'a dí xi ah_u ya.

**Ra 'da'yonhogui nangué ma Hmuh[†] ra
Jesucristo
New Testament in Otomi, Eastern Highland
(MX:otm:Otomi, Eastern Highland)**

copyright © 1974 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Otomi, Eastern Highland

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Otomí, Sierra [otm], Mexico

Copyright Information

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Otomi, Eastern Highland

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
eed5311a-6154-516f-aead-3829b2989366